

Lidé v průběhu dějin utíkali před nespravedlností nebo válkou. Dnes si podmínky pro udělení azylu nastavují jednotlivé státy.

UPRCHLÍCI A AZYL

UPRCHLÍCI V HISTORII

17. století – katolická Francie pronásledovala protestantské hugenoty. Ti měli tři možnosti: uprchnout ze země, konvertovat nebo zemřít. Pro Nizozemsko či Anglii, kam prchali, znamenali velký společenský přínos.

20. století – častější konflikty, střežené hranice. Azylová politika jako nové téma.

Říjnová revoluce v roce 1917 donutila uprchnout z Ruska přes milion lidí.

Miliony lidí musely opustit svou vlast během druhé světové války.

Státy stojí před otázkou, jaká práva dát uprchlíkům.

Proč státy chrání uprchlíky? Aby ochránily lidská práva, jako je svoboda projevu, náboženského vyznání a svědomí, jakož i právo na lidskou důstojnost.

ŘEŠENÍ

V roce 1951 byla přijata Úmluva o právním postavení uprchlíků, která stanovila, kdo z Evropanů má nárok na status uprchlíka a jaká jsou jeho práva v nové zemi.

V roce 1967 byl ratifikován doplňkový protokol rozšiřující platnost úmluvy a status uprchlíka na všechny uprchlíky bez ohledu na jejich národnost. Do roku 2022 se k úmluvě připojilo 149 zemí.

KDO JE KDO?

Uprchlíkem je osoba, která je nucena opustit svou domovskou zemi.

Poté, co dorazí do bezpečné cílové země a požádá o azyl, se stává žadatelem o azyl.

Státní úředníci posoudí situaci žadatelů a rozhodnou, zda žadatel splňuje podmínky pro přiznání nějaké formy ochrany. Základními typy ochrany jsou status uprchlíka (azyl), doplňková ochrana a dočasná ochrana.

UPRCHLÍK

Osoba, která má odůvodněný strach z pronásledování na základě rasy, náboženského vyznání, národnosti, příslušnosti k sociální skupině nebo politického názoru.

OSOBA POŽÍVAJÍCÍ DOPLŇKOVÉ OCHRANY

Osoba, která není uprchlíkem, ale nemůže se do své domovské země vrátit kvůli možnému nebezpečí, jako je trest smrti, mučení nebo ozbrojený konflikt v zemi.

DOČASNÁ OCHRANA

Dočasná ochrana je výjimečným opatřením k poskytnutí okamžité a dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob, které se nemohou vrátit do země původu (např. Ukrajinci prchající před válkou).

PROBLÉMY

Většina vysídlených osob zůstává ve své zemi. Uprchlíci, kteří dorazí do jiné země, jsou často umísťováni do uprchlických táborů.

Uprchlícké tábory nabízejí jen omezený přístup na trh práce a do společnosti (pokud se země nepřipojila k Úmluvě o právním postavení uprchlíků).

Uprchlíci jsou tak postaveni před volbu, zda zůstat v táboře s omezenými možnostmi, nebo se pokusit najít práci ve městě.

Kvůli riziku chudoby se někdy vydávají na nebezpečnou cestu (např. do Evropy). Tuto možnost volí pouze malá část z nich.

Většina vysídlených osob žije v nejchudších zemích světa.

Nárůst imigrace do Evropy je způsobován velkými konflikty (např. občanskou válkou v Sýrii).

Státy na hranicích jsou zahlceny a chtějí přemístit uprchlíky do jiných zemí. Mnoho evropských zemí nechce pomoci.

ŘEŠENÍ

Mezinárodní bezpečnostní politika

Prevence krizí
Vysílání mírových sil do konfliktních oblastí

Rozvojová spolupráce

Humanitární pomoc
zmírňující následky krizí

Přesídlovací programy
pro přemístění lidí z uprchlických táborů do bezpečných zemí

Poskytování
pracovních příležitostí
v uprchlických táborech

Solidární relokační
uprchlíků v rámci EU